

Emek Ekonomisi Ödev-1 Çözümleri

Yasemin Hayırlı

14 Aralık 2020

Bölüm A

Kukla Değişkenler

Kukla değişkenler, regresyon analizinde bağımsız değişkenlerin kategorik olarak gösterimini sağlar ve n adet kukla değişkenden bir tanesi referans alınarak kukla değişkenler arasında karşılaştırma yapılır.

Angrist ve Krueger(1991) yaptıkları çalışmada doğum çeyreklerini kukla değişken olarak kullanmışlardır. Doğum çeyreklerini 4 adet tanımladıklarından dolayı n-1 tane yani 3 adet kukla değişken oluşturulmalıdır.

Aşağıdaki regresyon denklemi 1920-1929 yılları için doğum çeyreklerinin eğitim seviyeleri üzerindeki etkisini tahmin etmektedir. Dördüncü doğum çeyreği referans olarak alınmış ve 3 adet kukla değişken oluşturulmuştur. Regresyon sonuçları Tablo 1’de gösterilmektedir.

$$EDUC_{ij} = \alpha + \sum_j^3 \beta_j QOB_{ij} + \epsilon_{ij}$$

Table 1: Doğum Çeyreklerinin Eğitim Seviyesi Üzerindeki Etkisi

Sonuç Değişkeni	1.Doğum Çeyreği	2.Doğum Çeyreği	3.Doğum Çeyreği
Eğitim Seviyesi	-0.151*** (0.0163)	-0.0947*** (0.0164)	-0.0340* (0.0160)
Standart hatalar parantez içinde verilmiştir. * p<0.05, ** p<0.01, *** p<0.001			

1970 ve 1980 CENSUS’ları İçin Wald Tahminleri

Eğitim süresi ile ücret arasındaki ilişkiyi gösteren Mincer Eşitliği, bireysel yeteneğin modele gözlemlenemediği için dahil edilememesinden dolayı seçim yanlılığına sahiptir. Modeldeki seçim yanlılığını ortadan kaldırmak için Araç Değişken (IV) Yöntemine başvurulmalıdır. Bir değişkenin araç değişken olarak kullanılabilmesi için seçilen araç değişken ile müdahale değişkeni arasında bir ilişki olması, ancak sonuç değişkeni ile ilişkisi olmaması gerekmektedir. Ayrıca araç değişken tesadüfi olarak meydana gelmiş olmalıdır.

Angrist ve Krueger(1991) ABD’de yürürlükte olan okula başlama yaşı politikasından hareketle eğitim ile ücret arasındaki ilişkiyi tahmin edebilmek için doğum çeyreklerini araç değişken olarak kullanmışlardır. Doğum çeyrekleri, bireylerin aldığı eğitim süresini etkilemektedir. Örneğin birinci çeyrekte doğan bireyler, diğer çeyreklerde doğanlara oranla daha az eğitim alırken; dördüncü çeyrekte doğan bireyler daha fazla süre eğitim görmüşlerdir.

Biz burada 1. çeyrekte doğan erkeklerin 1 değeri aldığı kukla değişkeni, araç değişken (Z_i) olarak kullanmaktayız. Müdahale değişkeni olarak eğitim süresini ($EDUC_i$), sonuç değişkeni olarak da ücretleri ($LWKLYWGE_i$) ele alacağız.

$$Z_i = \begin{cases} 1 & Q_i = 1 \\ 0 & Q_i = 2, 3, 4 \end{cases}$$

Eğer araç değişkenimiz 1 ve 0 gibi iki farklı değer alıyorsa, Araç Değişken (IV) Tahmini [LATE] "Wald Yöntemi" adımı alır. Wald Yöntemi sayesinde, yerel ortalama müdahale etkisini hesaplayabiliriz.

Wald Tahminini elde etmek için ilk olarak müdahale değişkeni ile araç değişkeni arasında nasıl bir ilişki olduğunu bulmalıyız. Bunu regresyon sayesinde de yapabiliriz. Fakat burada ortalama farklar cinsinden iki değişken arasındaki ilişkiyi tahmin edeceğiz. Bu aşama "**I.Adım**" olarak adlandırılmaktadır.

$$\phi = E[EDUC_i|Z_i = 1] - E[EDUC_i|Z_i = 0]$$

I. Adım yapıldıktan sonra araç değişkenin sonuç değişkeni üzerindeki etkisini hesaplamamız gerekmektedir. Bu sayede sonuç değişkeni, araç değişkenin müdahale değişkeni üzerindeki etkisinden ayrılmış olur. Bu aşama "**İndirgenmiş Form**" adımı almaktadır. Burada iki değişken arasındaki ilişkiyi bulabilmek için ortalama farklar yöntemini kullanacağız.

$$\rho = E[LWKLYWGE_i|Z_i = 1] - E[LWKLYWGE_i|Z_i = 0]$$

İndirgenmiş Formdan elde ettiğimiz ρ ile birinci aşamada bulduğumuz ϕ katsayısını birbirine oranlarsak Wald Tahmini olan λ 'ya ulaşabiliriz.

$$\lambda = \frac{\rho}{\phi} = \frac{E[LWKLYWGE_i|Z_i = 1] - E[LWKLYWGE_i|Z_i = 0]}{E[EDUC_i|Z_i = 1] - E[EDUC_i|Z_i = 0]} \quad (1)$$

Eğitim ile ücretler arasında herhangi bir araç değişken kullanmadan hesaplayacağımız EKK modeli ise aşağıda verilmektedir. Ancak bu regresyon modeli seçim yanlılığına sahiptir.

$$LWKLYWGE_i = \alpha + \beta EDUC_i + \epsilon_i$$

Ortalamlar arası farklar, Wald ve EKK tahminleri Tablo 2’de gösterilmiştir.

Table 2: 1920- 1929 ve 1930-1939 Döneminde Doğan Bireyler İçin Wald Tahmini

1920-1929 "CENSUS: 1970"			
	1.Doğum Çeyreği	2. 3. ve 4. Doğum Çeyreği	Ortalamlar Arasındaki Fark
LWKLYWGE	5.148471	5.15745	-0.00898** (İndirgenmiş Form) (0.00301)
EDUC	11.3996	11.52515	-0.126*** (I. Adım) (0.0155)
Wald Tahmini			0.0715** (0.0219)
EKK			0.0801*** (0.000355)
1930- 1939 "CENSUS: 1980"			
	1.Doğum Çeyreği	2. 3. ve 4. Doğum Çeyreği	Ortalamlar Arasındaki Fark
LWKLYWGE	5.891596	5.902695	-0.0111*** (İndirgenmiş Form) (0.00274)
EDUC	12.68807	12.79688	-0.109*** (I. Adım) (0.0132)
Wald Tahmini			0.102*** (0.0239)
EKK			0.0709*** (0.000339)
EKK Tahminleri, ücretlerin bağımlı değişken ve eğitimin bağımsız değişken olarak alınmasıyla hesaplanmıştır.			
Wald Tahmini, IV metod kullanılarak elde edilmiştir.			
İndirgenmiş Form katsayısının birinci adımdan elde edilen katsayıya bölünmesi ile standart sapmalara ulaşamaz.			
Standart hatalar parantez içinde verilmiştir. * p<0.05, ** p<0.01, *** p<0.001			

Ortalamlar arası farklar, hem eğitim hem de ücretler için belirtilen tarih aralıklarında istatistiksel olarak anlamlıdır. Yani sıfırdan farklı değer almaktadır. (*Ortalamlar arası farkların değerleri, standart sapmalarının iki katından daha büyüktür.*) Ücretler açısından her iki grup arasındaki farkların her iki dönemde yaklaşık % 1 civarında olduğu görülmektedir. Birinci çeyrekte doğan bireyler, diğer çeyrekte doğanlardan % 1 oranında daha düşük ücret almaktadır. Eğitim açısından ise 1920- 1929 döneminde birinci çeyrekte doğan bireylerin diğer çeyreklerde doğanlara kıyasla yaklaşık % 12 oranında daha az eğitim aldıkları görülmektedir. Bu oran 1930- 1939 yılları arasında yaklaşık % 11’dir.

Bölüm B

2SLS Tahminleri

Kontrol değişkenleri kullanılmamaktadır.

2SLS Yöntemi, Wald Tahminine göre daha gelişmiştir. Birden fazla araç değişken kullanılabilir ve modele kontrol değişkenleri ekleyebiliriz. Ancak 2SLS Yöntemi, manuel olarak hesaplandığında doğru standart hataları vermez. Bu yüzden 2SLS Yöntemini ekonometrik yazılımlar aracılığıyla yapmaktayız. 2SLS yöntemini ile eğitimin ücretlere etkisini tahmin ederken, eğitim değişkeni ve araç değişkeni içsel, diğer kontrol değişkenlerini dışsal kabul etmekteyiz.

Kontrol değişkeni kullanılmadan uygulanan EKK, 2SLS ve Wald yöntemlerinin tahminleri Tablo 3'te gösterilmektedir.

Table 3: Eğitimin Ücretlere Etkisinin EKK ve 2SLS Yöntemleri Aracılığıyla Tahminleri

1920-1929 "CENSUS: 1970"			
	EKK	2SLS	Wald
EDUC	0.0801*** (0.000355)	0.0715** (0.0219)	0.0715** (0.0219)
1930-1939 "CENSUS: 1980"			
	EKK	2SLS	Wald
EDUC	0.0709*** (0.000339)	0.102*** (0.0239)	0.102*** (0.0239)
Modele kontrol değişkeni dahil edilmemiştir.			
Standart hatalar parantez içinde verilmiştir. * p<0.05, ** p<0.01, *** p<0.001			

Kontrol değişkenleri kullanılmadan yapılan 2SLS ve Wald Tahminleri aynı sonuçlar vermektedir. Zaten Wald Tahmini, standart hataları ile birlikte hesaplanmak isteniyorsa 2SLS Metodu tercih edilmelidir. EKK, 2SLS ve Wald tahminlerinin hepsi istatistiksel olarak anlamlıdır. Ayrıca 2SLS Tahmini ve EKK yöntemi ile tahmin edilen sonuçlar birbirlerine oldukça yakın değerler almaktadır. Fakat EKK ve 2SLS tahminleri arasındaki fark anlamlı değildir.

Kontrol değişkenleri kullanılmaktadır.

Table 4: Eğitimin Ücretlere Etkisinin EKK ve 2SLS Yöntemleri Aracılığıyla Tahminleri
1920-1929 "CENSUS: 1970"

	EKK(1)	2SLS(2)	EKK(3)	2SLS(4)
EDUC	0.0774*** (0.000356)	0.0819*** (0.0217)	0.0726*** (0.000359)	0.0721 (0.0426)
RACE	-	-	-0.311*** (0.00439)	-0.312*** (0.0983)
AGE	-	-	0.000256 (0.00269)	0.000439 (0.00255)
9 YOB Dummies	Anlamsız	Anlamlı	Anlamsız	-
8 REGION Dummies	Anlamlı	Anlamlı	Anlamlı	Anlamlı
1930-1939 "CENSUS: 1980"				
	EKK(1)	2SLS(2)	EKK(3)	2SLS(4)
EDUC	0.0693*** (0.000341)	0.104*** (0.0248)	0.0664*** (0.000341)	0.257** (0.0936)
RACE	-	-	-0.275*** (0.00407)	0.183 (0.144)
AGE	-	-	-0.00318 (0.00254)	0.0159** (0.00588)
9 YOB Dummies	Anlamlı	Anlamlı	Anlamlı	-
8 REGION Dummies	Anlamlı	Anlamlı	Anlamlı	Anlamsız
Standart hatalar parantez içinde verilmiştir. * p<0.05, ** p<0.01, *** p<0.001				

Seçilim yanlılığı barındıran EKK sonuçlarının her iki dönemde de farklı değişkenler kontrol edilerek yapılan tahminlerde istatistiki olarak anlamlı olduğu görülmektedir. Ancak 2SLS tahminleri için bu durum geçerli değildir. Doğum yılları kukla değişkeni ve bölge kukla değişkenleri kontrol edilerek yapılan ölçümlerde 2SLS tahminleri anlamlıdır. Ancak bu tahminlerde doğum yılları ve doğum çeyrekleri birbiriyle ilişkili olduğundan araç değişkenin doğruluğu zedelenir. Doğum yıllarının dahil edilmediği modellerde ise 2SLS sonuçları 1920- 1929 döneminde istatistiki olarak anlamsızdır, ancak 1930- 1939 döneminde anlamlıdır. 1920- 1929 döneminde 2SLS tahminleri anlamsız olduğu için çıkan sonuçlar ile EKK tahminlerini karşılaştırmak doğru değildir. Ancak 1930-1939 dönemi için karşılaştırma yapılabilir. 1930- 1939 dönemi için eğitimin ücret üzerindeki etkisini gösteren EKK ve 2SLS tahminleri birbirinden oldukça uzaktır. Ayrıca söz konusu tahminlerin standart sapmaları arasındaki fark anlamlı değildir. Bundan dolayı kısa regresyon modeli, uzun regresyon modeli yerine kullanılamaz.

Bölüm C

Zayıf Araç Değişken Problemi

2SLS Yönteminde Zayıf Araç Değişken problemini test etmek için kullanılan araç değişken ile müdahale değişkeni arasında regresyon modeli kurulabilir. Doğum çeyreği için 1 değerini atadığımız kukla değişkeni araç değişken olarak kullanacağız.

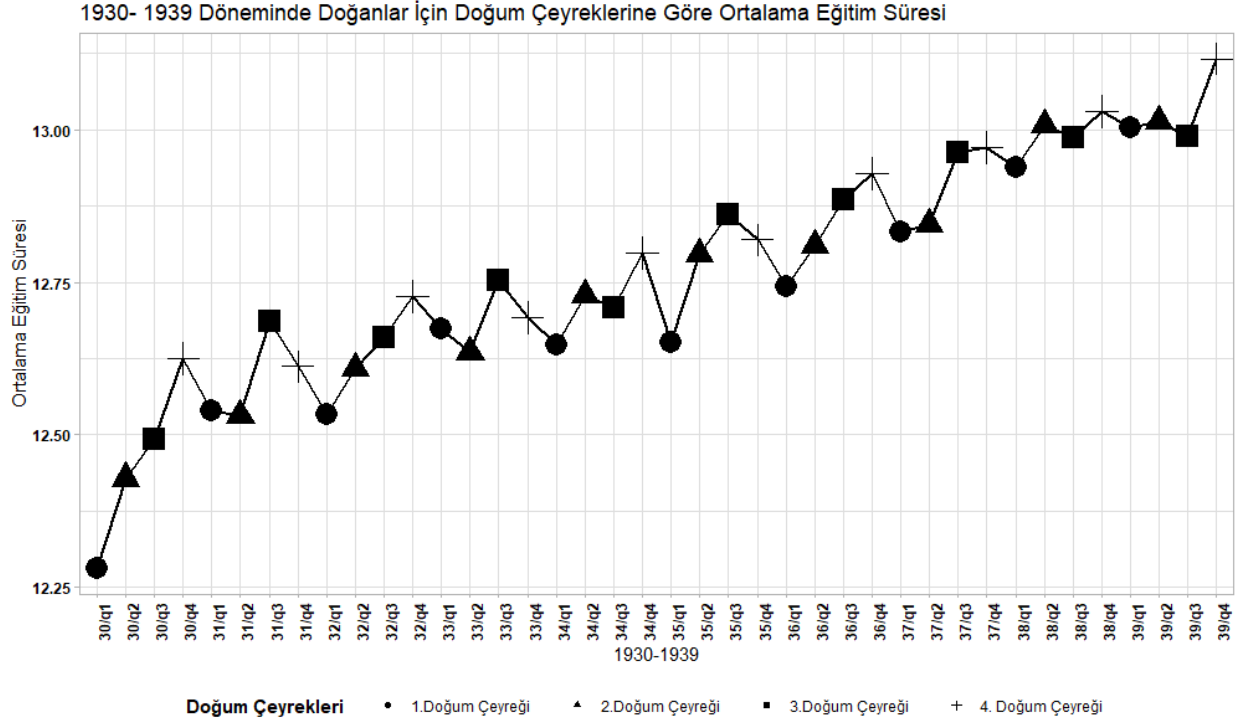
Table 5: Araç Değişkenin Müdahale Değişkeni Üzerindeki Etkisi

1920- 1929 "CENSUS 1970"		
EDUC	-0.126***	(0.0155)
1930- 1939 "CENSUS 1980"		
EDUC	-0.109***	(0.0132)
Modellerde kontrol değişkenleri kullanılmamıştır.		
1920- 1929 "CENSUS 1970"		
EDUC	-0.113***	(0.0151)
1930- 1939 "CENSUS 1980"		
EDUC	-0.100***	(0.0130)
Modellerde kontrol değişkenleri kullanılmıştır.		
Standart hatalar parantez içinde verilmiştir. * p<0.05, ** p<0.01, *** p<0.001		

Araç değişkenin müdahale değişkenine etkisine dair sonuçlar yukarıda verilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre araç değişken ilgili dönemlerde, hem kontrol değişkeni kullanılan hem de kontrol değişkeni kullanılmayan modellerde istatistiki olarak anlamlıdır. Sonuç olarak 2SLS tahminlerinde kullanılan araç değişkenin gücü yüksektir.

Bölüm D

Grafik

Yukarıdaki grafikte 1930- 1939 yılları arasında doğan bireylerin almış oldukları eğitim süreleri, doğum çeyreklerine göre ortalama olarak verilmiştir. Belirtilen tarih aralığında birinci doğum çeyreğinde doğan bireyler yıllar bazında en az eğitim gören grubu oluşturmaktadır. En fazla eğitim gören bireyler ise üçüncü ve dördüncü çeyreklerde doğan bireylerdir.